

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA

CONSELLERIA DE MEDI AMBIENT, AGRICULTURA I PESCA

4107 *Acord del Ple de la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears sobre el nou emissari marítim de l'Edar, TM Eivissa (36A/15)*

En relació amb l'assumpte de referència, i d'acord amb l'establert a l'article 41.3 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, es publica l'Acord del Ple de la CMAIB, en sessió de 28 de març de 2018,

DECLARACIÓ D'IMPACTE AMBIENTAL

Aquest projecte es sotmet al tràmit d'avaluació d'impacte ambiental d'acord a l'establert a l'Annex I grup 8.f de la Llei 11/2006, de 14 de setembre, d'avaluacions d'impacte ambiental i avaluacions ambientals estratègiques de les Illes Balears "Emissaris submarins d'aigües depurades i de plantes de dessalinització".

La tramitació ambiental es va iniciar d'acord amb la Circular de 20 abril 2015, del conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori relativa a la unificació de criteris interpretatius sobre l'aplicació de la Llei 11/2006 de 14 de setembre d'avaluacions d'impacte ambiental i avaluacions ambientals estratègiques de les Illes Balears, després de l'entrada en vigor de la Llei 21/2013 de 9 de desembre, d'avaluació ambiental.

En base a la data d'entrada de l'expedient complet d'avaluació d'impacte ambiental (26 de gener de 2017) i a la Circular del Conseller de Medi Ambient, Agricultura i Pesca sobre el règim transitori per a la tramitació de les avaluacions ambientals a partir de l'entrada en vigor de la Llei 12/2016, de 17 d'agost, d'avaluació ambiental de les Illes Balears (BOIB núm. 131 de 15 d'octubre de 2016), l'expedient continua la seva tramitació d'acord amb l'articulat de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluacions ambientals.

Per la qual cosa, amb caràcter previ a la seva autorització administrativa, procedeix formular la seva declaració d'impacte ambiental d'acord amb l'article 41 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluacions ambientals.

1. Antecedents

Amb l'execució d'aquest projecte es pretén substituir l'actual emissari, construït fa uns 30 anys, el qual ha sofert diverses avaries produïdes per les àncores que fondegen a la zona i pels temporals; aquest fet ha ocasionat alarma social a la població d'Eivissa. L'objectiu prioritari del projecte és garantir la qualitat de les aigües de bany de la badia de Talamanca.

Atès l'interès públic d'aquest projecte, el 9 de març de 2015 el promotor demana que la tramitació ambiental es realitzi de manera urgent; per la qual cosa, el Ple de la CMAIB de 31/03/2015 va prendre l'Acord de "l'aplicació del procediment d'urgència a l'avaluació d'impacte ambiental ordinària del projecte de nou emissari marítim de l'EDAR d'Eivissa", reduint-se a la meitat els terminis establerts a la Llei 21/2013.

A més, el Consell de Govern, en la sessió del dia 17 de juny de 2016, va aprovar l'Acord relatiu a la substitució immediata, prèvia declaració d'emergència, de l'emissari de Talamanca ("Resolució de la consellera secretària del Consell de Govern de 22 de juliol de 2016 per la qual s'ordena la publicació de l'Acord del Consell de Govern de 17 de juliol de 2016 relatiu a la substitució immediata, prèvia declaració d'emergència, de l'emissari de Talamanca"). Aquest Acord del Consell de Govern no fa referència al tràmit d'avaluació ambiental. S'exposa que:

"Els problemes de l'emissari de Talamanca varen ser objecte de debat a la Comissió de Medi Ambient i Ordenació Territorial del Parlament de les Illes Balears en la sessió de 21 d'octubre de 2015 (BOIB núm. 17, de 29 d'octubre) en què es va aprovar per unanimitat una proposició no de llei mitjançant la qual: ...

El Parlament de les Illes Balears insta el Govern de les Illes Balears a constituir una comissió de seguiment per controlar l'evolució de les obres, la seva adequació i el control de les mesures de protecció mediambientals necessàries".

A més, cal recordar que l'Avantprojecte de la nova EDAR d'Eivissa promogut pel Ministeri d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient disposa de declaració favorable d'impacte ambiental ("Resolució de 18 de julio de 2.014 de la Secretaria de Estado de Medio Ambiente, por la que se formula declaración de impacto ambiental del anteproyecto de la estación depuradora de aguas residuales de Ibiza, términos municipales varios (Islas Baleares").

2. Informació del projecte

El promotor del projecte és l'Agència Balear de l'Aigua i la Qualitat Ambiental (ABAQUA), que ha sol·licitat autorització d'abocament al Servei de Costes i Litoral, de la Direcció General d'Ordenació del Territori de la Conselleria de Territori, Energia i Mobilitat (òrgan substantiu).

Ubicació

El projecte del nou emisari de l'EDAR d'Eivissa s'ubica entre la Badia de Talamanca i la Badia d'Eivissa, en el t.m. d'Eivissa.

El projecte s'inicia amb una prolongació del tram terrestre existent des de la rotonda final de l'Avinguda 8 d'Agost, pel passeig al port d'Es Botafoç i el carrer Illa Grossa fins a un punt on s'inicia la Perforació Horitzontal Dirigida (PHD) baix s'Illa Grossa.

A més, en episodis plujosos es proposa emmagatzemar temporalment el cabal excedent en l'actual EDAR (reconvertint dipòsits existents en tancs de tempesta), situada en el t.m. de Sta. Eulària des Riu.

Al llarg d'un tram de 450 m de longitud, on sortirà a la zona submarina; al final d'aquest tram, l'emissari es recolzarà directament sobre el llit marí, al llarg d'un tram de 380 m de longitud més el tram difusor (164 m).

Situació actual (data redacció projecte i EIA: març 2016)

Les aigües depurades de l'EDAR es dirigeixen cap al punt d'abocament mitjançant un emissari:

-Tram terrestre: va ser substituït quan es va executar la 1ª fase del projecte de l'any 2005 "Modificado N° 1 del de adecuación y legalización del emisario submarino y vertidos al mar de la Depuradora de Ibiza"; surt de l'actual EDAR d'Eivissa i acaba a una arqueta pròxima a la platja de Talamanca, on es connecta amb el tram marítim.

Es tracta d'una canonada de polietilè PE-100, de 800 mm de diàmetre i 1.780 m de longitud.

-Tram marítim: es tracta d'una infraestructura antiga (1984) que, per diverses causes, ha sofert una sèrie de rompudes i es considera necessari substituir-lo per un nou que compleixi els criteris d'abocament prevists a la legislació vigent.

Es tracta d'una canonada de fibrociment, de 600 mm de diàmetre i 1.590 m de longitud, des de l'arqueta de connexió fins el dispositiu difusor.

L'EDAR d'Eivissa es va posar en funcionament l'any 1985 i s'hi han anat fent modificacions i millores, no obstant segueix generant problemes d'olors i un baix rendiment en el sistema global de depuració, la no eliminació de nutrients i la producció d'un efluent depurat de mala qualitat.

A més, l'actual EDAR té capacitat per tractar un cabal màxim de 25.000 m³/h, quan, en moments de pluja, arriben cabals superiors l'excedent es desvia cap a l'emissari submarí; donat que la xarxa de col·lectors a la ciutat d'Eivissa és fonamentalment unitària, l'emissari resulta insuficient per evacuar la totalitat dels cabals d'aigua bruta, per la qual cosa l'excedent s'evacua cap al torrent de Sa Llavenera que desemboca en el Port Esportiu d'Eivissa, provocant les conseqüents protestes dels usuaris del Port i veïnats per la contaminació i olors que es produeixen.

Cal esmentar que està previst construir una nova EDAR i que el "Anteproyecto y Adenda de la EDAR de Ibiza. TT.MM. de Ibiza, Sant Antoni de Portmany y Santa Eularia des Riu" compta amb la Declaració d'Impacte Ambiental favorable mitjançant Resolució de 18 de juliol de 2014 de la Secretaria d'Estat de Medi Ambient.

No obstant, donat que es preveu que el nou emissari entri en funcionament abans de la nova EDAR d'Eivissa (a la data de redacció del projecte no hi havia constància de l'adjudicació de les obres), s'haurà de preveure un període transitori de funcionament durant el qual es gestionaran els cabals procedents de l'actual EDAR i es mantindran els bombejos actuals.

Objecte del projecte

L'objecte del projecte és la substitució funcional de l'emissari submarí actual de l'EDAR d'Eivissa per un nou emissari que asseguiri la funcionalitat prevista per a una vida útil de 50 anys; el nou emissari constarà dels següents trams:

-Tram terrestre: 800 mm de diàmetre i 1069'05 m de longitud.

-Tram marítim amb PHD (baix s'Illa Grossa) : 800 mm de diàmetre i 328'44 m de longitud.

-Tram marítim recolzat en el fons marí: 800 mm de diàmetre i 542'85 m de longitud.

-Tram de difusors en "Y": diversos diàmetres (800/710/450/400/355/315 mm) i 106'86 m de longitud. La secció final de la canonada es segellarà mitjançant la col·locació de brida cega cargolada.

L'avantprojecte de la nova EDAR es calcula per als següents valors d'aigua residual:

-Temporada alta: 25.200 m³/d.

-Temporada baixa: 18.000 m³/d.

La nova EDAR projectada compta amb pretractament, tractament primari, secundari i terciari. El tractament terciari s'ha projectat per tractar el 100% del cabdal amb la finalitat de poder reutilitzar l'efluent en la mesura de les possibilitats.

A l'apartat caracterització de l'efluent a abocar de la Memòria descriptiva de l'EIA consta que segons les dades observades a l'Avantprojecte de la nova EDAR, els tractaments primari i secundari, amb eliminació de nutrients projectats, són suficients perquè l'aigua tractada pugui aconseguir els següents valors:

PARÀMETRE	CONCENTRACIÓ MÀXIMA
DBO ₅ (mg/l)	25
DQO (mg/l)	125
SS (mg/l)	35
Nitrogen total (mg/l)	10
Fòsfor total	1

A més, mitjançant el tractament terciari projectat es podran aconseguir els seus objectius addicionals:

PARÀMETRE	CONCENTRACIÓ MÀXIMA
DBO ₅ (mg/l)	10
SS (mg/l)	10
Coliformes fecals (UFC/100 ml)	1000
Ous helmints	0

La documentació presentada assenyala que la qualitat de l'efluent de la nova EDAR serà millor que la de l'actual, considerada de molt baixa qualitat.

En tenir Eivissa un sanejament unitari, en episodis plujosos es produirà un cabal excedent de 1.800 m³/h, que no es podrà enviar a l'EDAR. L'alternativa A escollida preveu emmagatzemar temporalment el cabal excedent en l'actual EDAR, reconvertint dipòsits existents en tancs de tempesta. Es podria disposar d'un volum total d'emmagatzematge d'uns 4.200 m³, suficient per recollir el total excedent d'aigua que pugui arribar a la EDAR durant un mínim de duració de la pluja de 2 hores 20 minuts i, això sempre i quan el cabal excedentari sigui el màxim estimat, 1.800 m³/h.

El funcionament del sistema seria el següent:

-Durant els episodis de pluja a la EBAR principal li podria arribar un cabal de fins a 4.000 m³/h. Com que la capacitat d'impulsió cap a la nova EDAR és de 2.200 m³/h, la resta, fins a un màxim de 1.800 m³/h, es desviaria cap als tancs de tempesta, prèviament habilitats per aquest servei.

-Passat l'episodi de pluja, el volum d'aigua emmagatzemada, es bombejaria a l'EBAR principal de forma controlada, sense superar mai la seva capacitat d'impulsió. Des d'allà, es bombejaria cap a la nova EDAR i es procediria al seu tractament definitiu.

-La capacitat d'emmagatzematge dels tancs de tempesta podria quedar sobrepassada si l'episodi de pluja és superior a 2 hores 20 minuts. En aquests casos, si els tancs estan plens, el sobrant passaria a través d'un sobreexidor al torrent de Sa Llavenera. A la sortida del sobreexidor, s'instal·laria un tamís de neteja automàtica, que retindria la majoria dels sòlids fins i gruixats.

Baix aquestes condicions, per l'emissari projectat sols s'abocaria a la mar aigua regenerada procedent de la nova EDAR d'Eivissa, amb un cabal màxim estimat de 2.200 m³/h.

Per evitar possibles problemes d'emissió d'olors des dels tancs de tempesta durant episodis de pluja llargs, es procedirà a cobrir-los i

instal·lar sistemes de desolorització.

A partir del punt de sortida de la PHD de s'Illa Grossa, el tram recolzat es llaurarà amb llasts d'enfonsament de formigó armat, a raó d'un cada 6 m, també a aquest tram, a més dels corresponents llasts de flotació es col·locarà un llast supletori de formigó armat, a raó d'un llast cada 6 m de canonada, amb la funció d'estabilitzar-la front a les forces exercides pels temporals i les corrents.

Aquests llasts que descansen sobre el fons marí ocupen, aproximadament, una superfície d' 1m^2 , la qual és d'especial importància a l'objecte de produir mínima afecció possible sobre la pradera de Posidonia oceànica.

El volum d'excavació, rasa més perforació horitzontal dirigida, serà de 3.159m^3 .

La presència de l'emissari sobre el fons marí no suposa cap obstacle per a la navegació. No obstant, pot veure's afectat en la seva integritat pel fondeig d'embarcacions d'esbarjo i bucs. En tot cas, es projecta un sistema de boies compost per tres unitats, un a peu de costa i dues en la sortida dels braços de la "Y" del sistema difusor.

Com a mesura de seguretat pels difusors front a l'acció d'arts de pesca tipus arrossegament, es preveu la col·locació de 15 unitats de blocs antiarrossegament, construïts en formigó armat, i prevists de perfils metàl·lics, amb sortides en diferents direccions, aquests s'ubicaran fora de les praderies de posidonia oceànica.

Una vegada posat en servei el nou emissari, el projecte original preveia clausurar l'antic emissari; no obstant, per donar resposta a informes de diverses administracions que proposaven la seva retirada, el promotor va encarregar un informe al respecte elaborat per GRADUAL INGENIEROS (Consideraciones técnicas, de ejecución y medioambientales sobre la retirada del antiguo emisario de Talamanca. Noviembre 2017). Finalment, ABAQUA ha decidit retirar l'emissari assumint les conclusions de l'esmentat informe.

3. Elements ambientals significatius de l'entorn del projecte

On es du a terme el projecte, segons el Pla Territorial d'Eivissa, té la classificació de Sòl Urbà i de Sòl Rústic Comú; també afecta al DPMT.

En el Decret 49/2003, de 9 de maig, pel qual es declaren les zones sensibles de les Illes Balears es proclamen com a zones sensibles, entre d'altres:

-Badia de Talamanca i Platja d'en Bossa-Figueretes, en el grup c): masses d'aigua que requereixen un tractament addicional secundari.

-Badia d'Eivissa (entre Botafoc i la punta del Calvari) i la zona humida de Ses Feixes, en el grup b): masses d'aigua amb risc d'eutrofització.

A la Badia d'Eivissa també es produeix l'abocament de salmorra de la dessaladora d'Eivissa.

La zona on s'ubica l'emissari s'ha de considerar com a zona de bany, atenent l'ús majoritari i característic de la mateixa, per la qual cosa li serà d'aplicació el RD 1341/2007, d'11 d'octubre, sobre la gestió de la qualitat de les aigües de bany.

L'Estudi d'Impacte Ambiental presentat realitza un inventari ambiental per els diferents medis: abiòtic, biòtic, marí, perceptual, socioeconòmic, cultural i patrimoni.

Aquest inventari ambiental s'ha realitzat per a tota l'illa d'Eivissa, centrant-se a la zona on es realitza el projecte per dur a terme l'anàlisi de la biocenosi marina.

4. Resum del procés d'avaluació

4.1. Actuacions prèvies

El 2 de març de 2015 ABAQUA trameta a la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears (CMAIB) la documentació ambiental del projecte per tal d'iniciar la tramitació ambiental; realitzant el pagament de la taxa corresponent el 2 de maig de 2016.

El 23 de juny de 2015, prèvia consulta a les administracions afectades, es va emetre l'informe de la Fase Prèvia que va ser tramès al promotor.

La documentació completa va ser tramesa a la CMAIB per l'òrgan substantiu el 25 de novembre de 2016.

4.2. Fase d'informació pública i de consultes

El Ple de la CMAIB de 31 de març de 2015 va acordar l'aplicació del procediment d'urgència a l'AIA del projecte.

El projecte i l'EIA es varen sotmetre al tràmit d'informació pública per un termini de 20 dies, (mitjançant anunci en el BOIB núm. 88 de 12/7/2016, a la pàgina web de la Conselleria de Territori, Energia i Mobilitat i anunci en el Periódico de Ibiza y Formentera de 28 de juliol de 2016); no es va presentar cap al·legació. Simultàniament, es realitzaren consultes a les administracions afectades.

A continuació hi ha la relació dels informes emesos durant el tràmit d'informació públic, amb un resum de les seves conclusions, i la resposta del promotor.

Cal dir que les condicions que fan referència a l'execució de les obres no es traslladaran com a condicionants de la DIA ja que les obres ja s'han executat.

Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca:

-Direcció General d'Espais Naturals i Biodiversitat.

Servei de Planificació al Medi Natural (19/7/2016)

“L'àmbit d'actuació de les obres definides en el projecte no està inclòs dins la Xarxa Natura 2000, i que discorre prou allunyat de qualsevol espai de la XN 2000 per a què sigui previsible cap tipus d'afecció.

No obstant es recorda que la posidònia forma part de l'hàbitat d'interès comunitari prioritari 1120 Praderies de Posidonia oceanica, per la qual cosa

Servei de gestió forestal i protecció del sòl (29/8/2016)

“Atesa la resta d'elements de l'entorn, les característiques del projecte i la documentació aportada, i sempre que siguin adoptades les mesures establertes a continuació, no existeix inconvenient a efectes de risc d'incendis forestals, gestió forestal i protecció del sòl: ... “

Servei de Protecció d'Espècies (31/10/2016)

“Informa favorablement atès que no es preveu que tenguí incidència negativa sobre espècies catalogades i amenaçades, amb les mesures correctores i el pla de vigilància que apareix a l'EIA, si bé considera que s'ha de valorar adequadament l'impacte ambiental que suposaria la retirada de l'emissari actualment en funcionament de la badia de Talamanca”

-Direcció General de Recursos Hídrics. Servei d'aigües superficials (22/9/2017)

“ Les obres no es troben dintre del domini públic hidràulic de les aigües superficials, ni a les seves zones de protecció (servitud, policia), ni a zones inundables o potencialment inundables.

Ministeri d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient. Direcció General de Sostenibilitat de la Costa i la Mar (28/7/2016)

“Analizada la correspondiente documentación se resalta lo siguiente:

-..... En el caso de presencia de Posidonia oceanica y Pinna nobilis, se deberá evitar actuar de manera directa sobre ellas ya que están sujetas a figuras de protección.

-Recordar la importancia de tiene en este tipo de actuaciones el diseño del Programa de Vigilancia Ambiental, siendo rigurosos en el programa de seguimiento de vertido.

-Se deberán seguir los procedimientos establecidos en la Ley 22/1988, de 28 de julio, de Costas y en su Reglamento de desarrollo...”

Direcció General de Salut Pública i Consum (8/8/2016)

S'emet un informe favorable amb una sèrie de condicions, de les quals es destaquen:

“... la substitució de l'emissari marítim es farà fora de la temporada de bany

L'abocament no afectarà les zones de bany properes, que han de complir el RD 1341/2007, d'11 d'octubre sobre la gestió de qualitat d'aigües de bany que incorpora la Directiva 2006/7/CE.

En cas que es detectin problemes estructurals o de funcionament que originin un inadequat abocament de substàncies o qualque altre problema durant la temporada de bany, i que pugui afectar a les zones de bany properes, s'hauran de prendre les mesures correctores adients per tal de garantir la salut dels usuaris i informar de la situació a la Conselleria de Salut.

Les analítiques del programa de vigilància i control de les zones de bany seran d'Escherichia coli i d'Enterococs intestinals. Si els resultats de les analítiques i la vigilància de la zona demostren una influència negativa sobre la salut i el benestar humà, o canvis sobre el medi, es prendran les mesures per tal de minimitzar els efectes esmentats.

En cas que s'hagin de fer obres, en els transcurso de les quals es pugui preveure una disminució de la qualitat de les aigües de bany properes que pugui afectar a la salut pública, aquestes es realitzaran fora de la temporada de bany que està establerta entre abril i octubre”

Consell d'Eivissa (proposta Consell Executiu del 12/8/2016)

En el Certificat del secretari del Consell Executiu consta que es va acordar acceptar els informes que es transcriuen (Departament de Medi Ambient i Medi Rural i Marí i Departament de Territori i Mobilitat) i es fa constar:

“Partint de la necessitat immediata i urgent de l'execució de les obres de substitució de l'emissari de l'EDAR d'Eivissa, es considera també necessari que l'òrgan ambiental tenguí en compte la necessitat d'abocar conjuntament els efluentes de l'EDAR i l>IDAM d'Eivissa, amb l'objectiu de posar fi a l'impacte irreversible que s'està produint sobre la praderia de Posidonia oceanica propera a l'abocament actual de la IDAM.

En relació al nou emissari de l'EDAR d'Eivissa, haurà de dimensionar-se adequadament per al seu temps de vida útil en funció de la capacitat de les dos infraestructures (EDAR i IDAM), preveure la connexió amb l'emissari terrestre de la IDAM d'Eivissa i incorporar els difusors més eficients en la dilució d'aigua salina.

En relació a l'ampliació de la IDAM d'Eivissa, haurà de preveure's un dipòsit o arqueta de mescla amb els dispositius adients per permetre derivar a l'emissari de l'EDAR la proporció d'aigua salobre que compleixi la normativa de dilucions i, a més, diluir adequadament l'aigua salobre restant abans d'abocar-la al punt actual. “

Ajuntament d'Eivissa (17/8/2016)

L'informe realitza diverses observacions de les que es destaquen les següents:

“... Pel que fa a la gestió dels caudals excedents es considera que l'alternativa escollida seria ambientalment la més acceptable.

En relació al traçat de l'emissari submarí de l'EDAR:

-La Memòria Ambiental contempla que la presència de l'emissari sobre el fons marí pot veure's afectada en la seva integritat pel fondeig d'embarcacions d'esbarjo i bucs de càrrega o de passatgers. Com a mesura de protecció es projecta una sistema de balisses subjectes al fons marí mitjançant peces de formigó. En cas que les ubicacions d'aquestes boies coincidissin amb fons de Posidonia oceànica es recomanaria que l'abalissament es realitzés mitjançant anclatges ecològics amb menys amb menys afecció sobre la Posidonia.

-..... seria recomanable poder preveure que el sobreexidor de l'EBAR de Talamanca pogués anar a parar directament a la canalització de l'emissari submarí en cas d'emergència

-En relació a la possibilitat d'unificar en un únic punt d'abocament el caudal procedent de la depuradora d'Eivissa juntament amb el de la dessaladora, que actualment aboca a la zona de l'Illa Plana on ha provocat i segueix provocant una regressió important de la praderia de posidonia oceànica existent, es considera que tot i les diferències de densitat existents entre tots dos tipus d'abocaments s'haurien de seguir estudiant i analitzant les possibilitats tècniques i tecnològiques per poder arribar a fer compatibles químicament tots dos abocaments i arribar a eliminar el punt de sortida de la dessaladora d'Eivissa sobre Illa Plana.”

Consideracions ABAQUA sobre les respostes a les consultes (26/10/2016)

A continuació es fa un resum dels aspectes més destacats des del punt de vista ambiental:

En referència a la proposta realitzada per l'Ajuntament d'Eivissa de utilitzar anclatges ecològics:

“Ni el traçat de l'emissari previst al projecte, ni els ancoratges de les boies d'abalissament, afecten de manera directa l'àmbit de distribució de la Posidonia oceànica. Per això, en principi, no es preveu necessari aplicar aquesta mesura. No obstant el projecte preveu la realització d'una inspecció visual, prèviament a la instal·lació dels ancoratges per assegurar la correcta instal·lació dels ancoratges i evitar afeccions sobre la Posidonia oceànica.

En referència a la proposta realitzada per l'Ajuntament respecte del sobreexidor de l'EBAR de Talamanca:

“Es considera que les condicions de funcionament hidràulic dels cabals abocats des de l'EDAR i els abocats des de l'EBAR de Talamanca presenten característiques molt diferents, que els fan difícilment compatibles.”

En referència a realitzar un abocament conjunt (EDAR i IDAM) proposat tant per l'Ajuntament com pel Consell:

“Amb l'abocament conjunt de l'efluent de l'EDAR i el rebuig de l'IDAM al mar mitjançant una conducció única, i en condicions de funcionament i disseny normal per aquest tipus d'instal·lacions, no és possible donar compliment a la Ordre de 13 de juliol de 1993 per la qual s'aprova la Instrucció per el projecte de conduccions d'abocament des de terra al mar.”

5. Anàlisi tècnica de l'expedient

5.1. Alternatives

L'EIA planteja i analitza dues alternatives pel que fa a la solució del cabal excedent que pugui ser recollit per la xarxa de sanejament d'Eivissa en episodis plujosos:

-Alternativa A: Emmagatzemar temporalment el cabal excedent a l'actual EDAR reconvertint els actuals dipòsits a tancs de tempesta. El volum dels tancs seria d'aproximadament 4.200 m³, suficients per a episodis de pluja de 2 hores i 20 minuts suposant el cabal màxim. En episodis de major duració, una vegada plens els tancs de tempesta, l'excedent s'abocaria al torrent de sa Llavanera a través d'un filtre de fins, en aquests casos el torrent ja duria aigua i la que s'hi abocaria tindria un nivell de contaminants inferior a la de les dues primeres hores.

-Alternativa B: Bombejar l'excedent a l'emissari, on es mesclaria amb l'aigua procedent de l'EDAR. No hi hauria abocaments al torrent de sa Llavanera.

En relació a la instal·lació del nou emissari marítim per a l'EDAR d'Eivissa, l'EIA planteja les següents alternatives de traçat:

-Alternativa 1. Adequació de l'emissari existent de fibrociment a la badia de Talamanca protegint-lo amb matrius de blocs articulats de formigó que ocuparien una àrea de praderia de Posidonia oceanica. Persistiria el problema d'acumulació d'aire que es produeix a tres punts alts relatius de l'emissari. Les característiques de l'emissari són insuficients per un cabal de 4.000m³/h necessari per al bombeig d'excedents.

-Alternativa 2. Nou emissari a la badia de Talamanca en direcció paral·lel a l'alternativa 1, afectant longitudinalment la praderia de Posidonia oceanica. Dels 1.725 m de longitud total, 400 m serien soterrats en el fons marí en una rasa d'1,60 m d'amplada, 80 semienterrats i 1.195 m sobre el fons marí.

-Alternativa 3. Consisteix en la prolongació de l'emissari terrestre en 1.100 m fins a “La Sala”, entre s'Illa Grossa i Es Botafoc. El tram submarí, en direcció SSE, és de 790 m: 160 m soterrada en una rasa d'1,60 m d'amplada i que no afectaria el dic ni l'escollera del port, 30 m semienterrada, 600 m sobre el fons marí.

-Alternativa 4. Consisteix en una prolongació del tram terrestre de l'emissari, de 1.245 m, amb el mateix recorregut que l'alternativa 3, excepte en el seu tram final, en què descendiria cap a la mar pels penya-segats de s'Illa Grossa en direcció SE. Substitució de l'emissari amb rasa a cel obert, que deixaria una cicatriu sobre el penya-segat difícil de reparar. El tram submarí és de 600 m: 10 m soterrada en una rasa d'1,50 m d'amplada protegida amb formigó armat, i 590 m sobre el fons marí.

-Alternativa 5. Prolongació de l'emissari terrestre pel port des Botafoc i el carrer Illa Grossa, fins a un punt a s'Illa Grossa on s'iniciaria la perforació horitzontal dirigida amb sortida cap a la mar en direcció SE. La longitud del tram terrestre fins al punt d'inici de la perforació horitzontal dirigida serà de 1.068 metres, més 450 metres sobre el material rocós de s'Illa Grossa, on sortiria a la zona submarina i a una cota de -25 metres. Des d'aquí el tram marí continua directament sobre el fons marí amb una longitud total d'uns 410 metres i arribant a una fondària de -40,5 metres.

-Alternativa 6. Aquesta alternativa tindria el mateix traçat terrestre que l'alternativa anterior. Al mateix punt, es realitzaria perforació horitzontal dirigida per sota el substrat rocós de s'Illa Grossa en direcció ESE al llarg d'un tram de 450 metres fins a un punt de la zona submarina ubicat a una fondària de -25 metres. A partir d'aquest punt es prolonga l'emissari sobre el fons marí fins a una fondària de -38 metres i amb un total de 380 metres.

Les alternatives seleccionades a l'estudi serien l'alternativa A pel que respecta al caudal excedent i l'alternativa 5 en quant al traçat de l'emissari submarí.

En el projecte també es plantegen dues alternatives per el tram terrestre de l'emissari:

-Traçat A, per el Port: 1080 m de longitud

-Traçat B, pels carrers de s'Illa Plana, Sant Francesc de Formentera i Sa Mola: 1100 m de longitud

Una vegada analitzades les dues opcions es decideix dur a terme el traçat A ja que el traçat B planteja restriccions pel pas de vehicles pesants

i també introdueix un punt alt que en el traçat A es pot evitar.

5.2. Requeriment d'esmena

Una vegada revisada la documentació presentada per l'òrgan substantiu, es va emetre un informe tècnic des de la CMAIB (28 de febrer de 2017) on s'arribava a la conclusió que s'havia de fer requeriment de nova documentació, tant al promotor com a l'òrgan substantiu.

De l'informe tramés per l'òrgan substantiu el 26 d'abril de 2017 es destaquen els següents aspectes:

-La Direcció General d'Ordenació del Territori procedirà a autoritzar, si escau, l'abocament al mar per un nou emissari submarí sol·licitat per ABAQUA d'un efluent que, segons les dades que consten en el Projecte i l'EIA, assoleix els requisits de qualitat exigits per la normativa de depuració vigent.

-ABAQUA, a dia d'avui, no ha sol·licitat l'autorització d'abocament al mar de la salmorra procedent de la IDAM d'Eivissa.

-L'abocament conjunt de l'EDAR i l'IDAM per un únic emissari submarí, també es podria autoritzar si així es seguissin complint els requeriments de dilució i dispersió de l'abocament en el medi receptor i els requisits de depuració fixats a la normativa sectorial i els objectius de qualitat de les aigües costaneres receptors.

De l'informe tramés pel promotor el 28 d'abril de 2017 es destaquen els següents aspectes:

-No s'ha considerat necessària la convocatòria de la Comissió de Seguiment degut al permanent contacte entre les administracions implicades durant la tramitació de l'expedient, així com el control exhaustiu en fase d'execució per part de l'equip tècnic multidisciplinari de Direcció de l'Obra.

-La finalització de l'obra està prevista per el 30 de juny de 2017.

-No hi ha previst tractament de depuració per eliminar la càrrega bacteriana de l'excedent de cabal durant els episodis de pluges intenses.

-Es considera que amb l'abocament conjunt de l'efluent de la EDAR i el rebuig de la IDAM amb una conducció única, no és possible donar compliment a l'Ordre de 13 de juliol de 1993 per la qual s'aprova la instrucció per al projecte de conduccions d'abocament des de terra al mar”

-El projecte de substitució de l'emissari marítim de l'EDAR d'Eivissa no preveu la retirada de l'emissari actual.

En referència a la retirada de l'antic emissari, el 28 de novembre de 2017 ABAQUA tramet un ofici a la CMAIB amb les següents consideracions:

“El projecte no incloïa les obres de retirada de l'antic emissari de Talamanca, si bé durant la tramitació del projecte s'han rebut les consideracions/al·legacions (Ministeri de Medi Ambient, CMAIB, Consell Insular d'Eivissa i Ajuntament d'Eivissa) que insistien en la necessitat de la seva retirada per seguretat en la navegació marítima i/o pels possibles impactes ambientals sobre la badia de Talamanca.

Als efectes de donar resposta a aquestes qüestions, us comunicam la decisió d'ABAQUA de procedir a la retirada de l'antic emissari (mitjançant Acord del Cosnell d'Administració de 22/11/2017).

Per avaluar la viabilitat d'una eventual retirada de l'antic emissari, s'ha elaborat un informe de CONSIDERACIONS TÈCNIQUES, D'EXECUCIÓ I MEIDAMBIENTALS SOBRE LA RETIRADA DE L'ANTIC EMISSARI DE TALAMANCA “ (còpia del qual s'adjunta amb l'ofici).

6. Conclusions

Una vegada revisada tota la documentació presentada cal constatar el següent:

-Alhora de redactar la present Declaració d'Impacte Ambiental l'execució del projecte ja s'ha duit a terme, en compliment de l'Acord relatiu a la substitució immediata, prèvia declaració d'emergència, de l'emissari de Talamanca, aprovat en el Consell de Govern del 17 de juny de 2016.

-Segons les dades que consten en el Projecte i l'EIA, la sol·licitud d'abocament al mar és per un efluent que assoleix els requisits de qualitat exigits per la normativa de depuració vigent; les característiques de l'efluent considerat es corresponen amb la nova EDAR d'Eivissa que encara no s'ha executat. És a dir, durant un temps pel nou emissari s'abocarà l'efluent procedent de l'antiga EDAR d'Eivissa.

-Tot i així, la substitució de l'antic emissari comportarà impactes positius ja que s'han produït diverses avaries i és prioritari garantir la

qualitat de les aigües de bany de la badia de Tamanca.

Per tot l'anterior, es proposa formular la declaració d'impacte ambiental favorable respecte del Projecte nou emissari marítim de l'EDAR d'Eivissa, t.m. Eivissa i Sta. Eulària des Riu, amb les següents condicions:

1.S'haurà de retirar l'antic emissari de fibrociment, tal i com es va acordar al Consell d'Administració d'ABAQUA de 22 de novembre de 2017, amb les següents condicions:

a.Només es retirarà el tram no soterrat (1.800 m aproximadament), mitjançant definició d'un procediment d'execució poc invasiu i d'una gestió de residus adequada.

b.No es retirarà el tram soterrat (d'uns 100 m) de l'emissari, per minimitzar els impactes sobre el fons marí.

Es recomana conservar els llasts ("morts") de formigó, de la part de la canonada recolzada en el fons, com a esculls artificials.

2.S'hauran de preveure les actuacions específiques per part dels organismes competents, a l'objecte de minimitzar els impactes potencials d'un eventual abocament de l'excedent d'aigua procedent de les xarxes unitàries pels episodis de pluja de durada superior a 2 hores i 20 minuts.

3.Respecte de l'abocament conjunt dels efluents de l'EDAR i l'IDAM, tot i que el promotor indica que això suposaria no complir l'Ordre de 13 de juliol de 1993 per la qual s'aprova la Instrucció per al projecte de conduccions d'abocament des de terra al mar, vist que l'abocament actual de l'IDAM sembla que produeix un impacte irreversible sobre la praderia de Posidonia oceànica i que tant el Consell d'Eivissa com l'Ajuntament d'Eivissa estan interessats amb aquesta modificació del projecte:

-S'han de seguir estudiant i analitzant possibilitats tècniques i tecnològiques per poder arribar a fer compatibles químicament tots dos abocaments i arribar a eliminar el punt de sortida de la dessaladora d'Eivissa sobre Illa Plana.

4.S'ha de requerir l'informe a la Direcció General de Recursos Hídrics ja que els tancs de tempesta que s'han de condicionar, ubicats en el recinte de l'actual EDAR d'Eivissa, estan ubicats a una APR d'inundacions.

5.Segons la Direcció General de Salut Pública i Consum:

-En cas que es detectin problemes estructurals o de funcionament que originin un inadequat abocament de substàncies o qualque altre problema durant la temporada de bany, i que pugui afectar a les zones de bany properes, s'hauran de prendre les mesures correctores adients per tal de garantir la salut dels usuaris i informar de la situació a la Conselleria de Salut.

-Les analítiques del programa de vigilància i control de les zones de bany seran d'Escherichia coli i d'Enterococs intestinals. Si els resultats de les analítiques i la vigilància de la zona demostren una influència negativa sobre la salut i el benestar humà, o canvis sobre el medi, es prendran les mesures per tal de minimitzar els efectes esmentats.

-En cas que s'hagin de fer obres, en els transcurso de les quals es pugui preveure una disminució de la qualitat de les aigües de bany properes que pugui afectar a la salut pública, aquestes es realitzaran fora de la temporada de bany que està establerta entre abril i octubre.

Es recorda que la posidonia forma part de l'hàbitat d'interès comunitari prioritari 1120 Praderies de Posidonia oceanica, per la qual cosa, segons l'art. 46.3 de la Llei 42/2007, de 13 de desembre, del Patrimoni Natural i de la Biodiversitat (text consolidat de 22/9/2015), els òrgans competents han d'adoptar les mesures necessàries per evitar el deteriorament dels hàbitats i les perturbacions a les espècies fora de la Xarxa Natura 2000. A més, la posidonia és una espècie inclosa en el "Real Decreto 139/2011, de 4 de febrero, para el desarrollo del Listado de Especies Silvestres en Régimen de Protección Especial y del Catálogo Español de Especies Amenazadas" i que d'acord amb l'art. 57 del text consolidat de la Llei 42/2007 no es pot produir cap afecció sobre aquesta espècie, llevat dels casos en què s'incorri en alguna de les excepcions definides en l'art. 61 del text consolidat de la Llei 42/2007.

Palma, 4 d'abril de 2018

El presidente de la CMAIB
Antoni Alorda Vilarrubias

